

Polsk tomatodling på god nivå

Text och bild: Nina Holmlund

Under Trädgårdsnytt's studieresa till Polen i medlet av april besöktes fem tomatodlingar och en champinjonodling.

Här ges en liten glimt av vad vi såg under resan. Mera om de polska odlingarna följer i senare nummer av Trädgårdsnytt.

Bilderna på denna sida är alla från Damian och Pawel Chrzan's 2,6 ha stora växthus nära Rzeszow helt i landets södra del. Här är man redan på samma breddgrad som Belgien, vilket har stor betydelse för ljusförhållandena. Det märks också i skördenivån som på den här odlingen är 60 kg/m², ca 10 kg mer än på andra håll i landet. Men så har man också 5 rännor per 8 meter.

På bilden uppe till vänster ses den ena av bröderna Chrzan tillsammans med våra värdar och tolkar Marius, Barbara och Marcel från KGP Greenhouses.

Här såg vi också det enda gurkhuset under resan. Gurkorna odlades i rätt gamla och låga plasthus. Gurkorna, som blir 22–25 cm långa, skördas under april, maj och juni. Därefter kommer frilandsgurka och tar över marknaden.

På bilden längst nere ser man hur väl även företagets bilar används för att sprida information.

Bröderna Chrzan är trädgårdsodlare i tredje generationen, något som är rätt vanligt i landet. Odlingen och yrkesstoltheten går ofta i arv inom familjen.

På besök hos Andrzej Chechlinski, som odlar tomat på 13 ha nära Belzyce väster om Lublin. I det området finns 100–150 ha växthus, vilket är orsaken till att denna odlare planerar att göra sitt följande större växthusbygge på ett annat område de ca 100 km längre bort. Konkurrensen om arbetskraften blir annars för stor här.

Förpackningarna väljs enligt uppköparnas önskemål. Från april till juni säljs tomaterna på den lokala marknaden, men från juli framåt på export.

I Polen odlas sammanlagt ca 800 ha tomat. Huvussort är De Ruiters Admiro, i storleksklassen 130 gram. Polska konsumenter vill ha stora tomater. Mitt i sommaren, då exporten oftast startar, är frukterna redan lite mindre.

Man räknar inte med att nya odlare ska börja med växthus, däremot är det många av de polska odlarna som planerar att bygga till och utvidga verksamheten. För unga odlare, under 40 år, finns möjlighet till räntestöd för banklån, vilket ger en medelränta på 2 %.

Här ser man samma hotbilder som i andra länder; stigande kostnader och konkurrens från länder som Turkiet och Marocko.

Hos Chechlinski liksom i många andra växthusföretag används stenkolk som energikälla. Det är billigare än gas och olja. Dessutom drivs alla kraftverk i landet med kol, Polen har varken kärnkraftverk eller vattenkraftverk, så det finns just ingen risk att myndigheterna skulle höja skatterna för kol som energikälla.

Packhallen vid Wieslaw Sidors 10 ha stora tomatodling ca 45 km norr om Lublin. Här plockas det mesta direkt i lådan, endast en viktkontroll görs ute i hallen. Tomaterna som säljs på den lokala marknaden plockas röda och mogna. Starka plantor och gott väder ger höga skördeförväntningar.

Polens nyaste svampodling exporterar hela sin skörd.

Gråmögelbekämpning på stammen till vänster.

